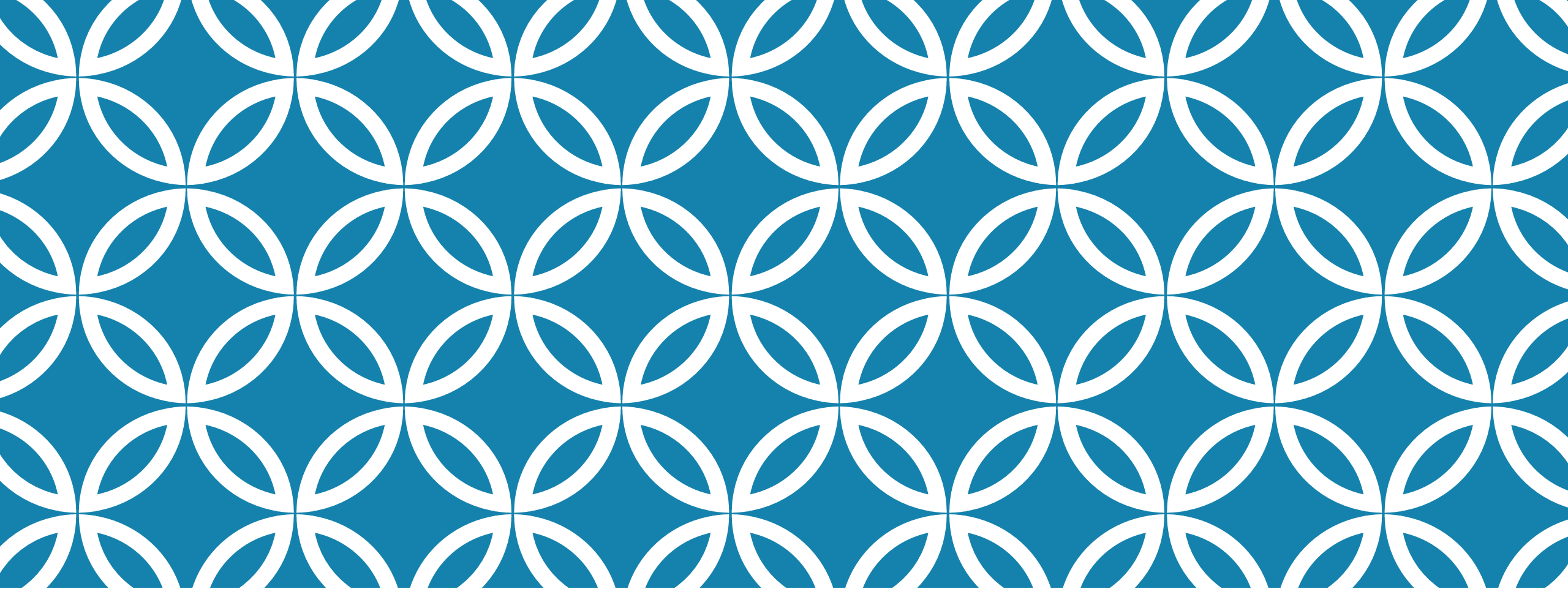

SOSIAALIPEDAGOGINEN OHJAUS — MITÄ SE VOISI OLLA?

Sospeva, työpajapäivä 1
22.1.2019

Elina Nivala
Sosiaalipedagogiikan
yliopistonlehtori, YTT
Itä-Suomen yliopisto

LYHYESTI SOSIAALIPEDAGOGIIKAN HISTORIASTA

sosiaalisen ja kasvatuksellisen näkökulman yhdistäminen ajattelussa ja toiminnassa ulottuu antiikin Kreikkaan (filosofeista esim. Aristoteles, myöhemmin esim. Rousseau, Pestalozzi)

sosiaalipedagogiikan käsite syntyi 1840-luvulla Saksassa

- teollistumisen ja kaupungistumisen aiheuttama yhteiskunnallinen murros

=> uudenlaisia sosiaalisia ja kasvatuksellisia ongelmia

teoreettinen keskustelu vilkasta Saksassa 1900-luvun alussa

- Paul Natorp: kasvatuksen yhteisöllisyys ja kasvatusta yhteiskuntaa varten, kaiken pedagogiikan tulee olla sosiaalipedagogiikkaa
- Herman Nohl: teorian tulee perustua kasvatustodellisuuden ja kasvatuksen käytäntöjen ymmärtämiseen, olennaista sosiaalipedagogiikan kehittäminen tieteenalana ja ammatillisena toimintana, keskeistä pedagoginen suhde

LYHYESTI SOSIAALIPEDAGOGIIKAN HISTORIASTA

keskustelu levisi Euroopassa ja laajemminkin (esim. Japaniin)

- vahvoja alueita Keski-Eurooppa, Espanja ja Latinalainen Amerikka (Paulo Freire: sorrettujen pedagogiikka)
- 1900-luvun loppupuoliskolla myös Pohjoismaat, Itä-Eurooppa

Suomeen sosiaalipedagoginen teoreettinen keskustelu tuotiin 1990-luvun alussa (Juha Hämäläinen ja Leena Kurki)

- luonteeltaan sosiaalipedagogista toimintaa on kuitenkin ollut kauemmin (esim. 1800-luvun lopulla syntyneissä kansalaisliikkeissä, settlementtitoiminnassa, kansansivistystyössä jne.)

englanninkielinen keskustelu sosiaalipedagogiikasta on alkanut kunnolla vasta 2000-luvulla Britanniassa, viime vuosina myös USA:ssa

Eri maissa sosiaalipedagogiikan käsite on saanut erilaisia tulkintoja ja painotuksia, sillä sen kehittyminen on sidoksissa kulloiseenkin yhteiskunnalliseen todellisuuteen

=> voidaan puhua erilaisista sosiaalipedagogiikan perinteistä

SOSIAALIPEDAGOGIIKKA TIETEENÄ

Sosiaalipedagogiikka on käytännöllinen tiede, jonka tutkimuskohteita ovat

- ne inhimillisen kasvun prosessit, joista integroituminen yhteiskuntaan, yhteiskunnallinen subjektiivisuus, osallisuus, osallistuminen ja yhteiskunnallinen toimintakyky muodostuvat
- se pedagoginen toiminta, jonka tarkoituksena on edistää mainittuja prosesseja
- ne erityiset ongelmat, joita ihmisillä on integroitumisessa elämisen laatua, osallisuutta ja elämänhallintaa ylläpitäviin toimintajärjestelmiin ja yhteisöihin

(Hämäläinen, Juha 1999. Johdatus sosiaalipedagogiikkaan. Kuopio: Kuopion yliopisto.)

SOSIAALIPEDAGOGIIKKA TOIMINTANA: MIKSI

=> Sosiaalipedagoginen toiminta pyrkii edistämään inhimillisen kasvun prosesseja, joista

- integroituminen yhteiskuntaan
- yhteiskunnallinen subjektius
- osallisuus
- osallistuminen ja
- yhteiskunnallinen toimintakyky muodostuvat

sekä ehkäisemään ja lievittämään ongelmia, joita ihmisillä on näissä prosesseissa (mukaillen Hämäläinen 1999)

⇒ Ovatko nämä myös sosiaalipedagogisen ohjauksen tavoitteita?

SOSIAALIPEDAGOGIIKKA TOIMINTANA: MITEN

Sosiaalipedagoginen toiminta

- syntyy siitä, että toimintaa ohjaa sosiaalipedagoginen ajattelu

⇒ ajattelu muodostaa perustan sosiaalipedagogiselle työotteelle

Sosiaalipedagogisen työtteen keskeisiä elementtejä

- dialoginen kohtaaminen
- toimijuuden ja oman osallistumisen tukeminen
- yhteisöllisyys
- toiminnallisuus ja luovuus
- käytännön ja teorian yhteys: reflektiivisyys ja tutkimuksellisuus
- kolmitasoisuus: yksilö – yhteisö – yhteiskunta

⇒ Ovatko nämä myös sosiaalipedagogisen ohjauksen elementtejä?

MIKSI JA MITEN — PERUSTANA ARVOT

arvot — mikä on arvokasta, tavoiteltavaa; mihin pyritään ja miten toimitaan
sosiaalipedagogiikka alana kiinnittynyt alusta lähtien vahvoihin
arvolähtökohtiin, esimerkiksi

- luovuttamaton ihmisarvo, ihmisuus, inhimillisuus
- jokaisen ihmisen ainutkertaisuus ja oikeus kasvaa omien mahdollisuuksiensa mukaiseksi
- kasvun ja kehittymisen mahdollisuus
- tasa-arvo, oikeudenmukaisuus
- inhimillinen ja sosiaalinen hyvinvointi

⇒ sosiaalipedagogisen ohjauksen lähtökohtana olennaista jaettujen ja
omien arvojen tunnistaminen

An abstract geometric network diagram on an orange background. It consists of several interconnected nodes and lines. The nodes are represented by various shapes: a light pink hexagon at the top left, a yellow hexagon at the top center, a blue textured hexagon at the top right, a blue textured hexagon on the middle left, a dark blue textured hexagon on the middle left, a light blue textured hexagon at the bottom left, a white textured hexagon at the bottom center, a purple textured hexagon on the middle right, and a green textured hexagon at the bottom right. The lines are black and connect these nodes in a complex, web-like structure. Some nodes have multiple lines connecting them to other nodes, while others have only one or two.

ELINA NIVALA &
SANNA RYNNÄNEN

SOSIAALI- PEDAGOGIIKKA

KOHTI INHIMILLISEMPÄÄ
YHTEISKUNTAA

Gaudeamus

TYÖPAJAT

Ohjaamistaidot ja henkilökohtaistaminen

Sosiaalinen integraatio

Jatkopolut: työelämä ja koulutus

Arvokortit:

1. MIKSI: Mitä tämä arvo tarkoittaa työn (maahanmuuttajien ohjauksen) tavoitteiden näkökulmasta? Miksi työtä tehdään? Mitä työssä tavoitellaan?
2. MITEN: Mitä tämä arvo tarkoittaa työn (maahanmuuttajien ohjauksen) työtapojen ja työotteen näkökulmasta? Miten työtä tehdään? Mihin työtavoissa pyritään?

Osa arvoista on selvästi miksi-arvoja, osa miten-arvoja, osa molempia. Etsikää eri puolia.

TYÖPAJAT

Arvot

- ihmisuus
- kohtaaminen
- avoimuus
- tasa-arvo
- yhteisöllisyys
- toivo, tulevaisuudenusko
- kestävä kehitys
- aktiivinen kansalaisuus
- moninaisuus

Valitkaa kolme arvoa (voi olla myös muita kuin listalla), työstäkää niistä ARVO – MIKSI – MITEN -taulukko maahanmuuttajien ohjauksesta.

TÄSTÄ ETEENPÄIN

- teematiimien vetäjien skype-tapaaminen helmi-maaliskuussa
- mahdollinen valmistautumistehtävä Google Drivessa maaliskuussa
- seuraava työpajapäivä 2.4.2019 Helsingissä
 - ruotsi vai englantia?
- elokuun työpajapäivät sovitaan

KIITOS!

elina.nivala@uef.fi

TYÖPAJAPÄIVÄ 2.4.2019: UTOPIATYÖSKENTELY

MAAHANMUUTTAJIEN OHJAUKSEN PÄÄMÄÄRIÄ

1. Ohjaamistaidot ja henkilökohtaistaminen
 - Mihin pyritään maahanmuuttajien henkilökohtaisen kohtaamisen tasolla?
2. Sosiaalinen integraatio
 - Mihin pyritään maahanmuuttajien sosiaalisessa integraatiossa?
3. Jatkokolut: työelämä ja koulutus
 - Mihin pyritään maahanmuuttajien jatkokolkujen osalta?

TYÖPAJAPÄIVÄN JÄLKEEN TYÖSKENTELY TIIMEISSÄ

PÄÄMÄÄRISTÄ TYÖN PERIAATTEISIIN SEKÄ TYÖTAPOIHIN JA -MENETELMIIN

1. Ohjaamistaidot ja henkilökohtaistaminen

- kolme periaatetta työtä ohjaamaan
- kokoelma periaatteisiin sopivia työtapoja ja -menetelmiä

2. Sosiaalinen integraatio

- kolme periaatetta työtä ohjaamaan
- kokoelma periaatteisiin sopivia työtapoja ja -menetelmiä

3. Jatkopolut: työelämä ja koulutus

- kolme periaatetta työtä ohjaamaan
- kokoelma periaatteisiin sopivia työtapoja ja -menetelmiä

TYÖPAJAPÄIVÄT 16. JA 17.9.2019

TEEMATIIMIT KOULUTTAVAT/ESITTELEVÄT MUILLE

1. Ohjaamistaidot ja henkilökohtaistaminen

- kolme periaatetta työtä ohjaamaan
- muutamia periaatteisiin sopivia työtapoja ja -menetelmiä

2. Sosiaalinen integraatio

- kolme periaatetta työtä ohjaamaan
- muutamia periaatteisiin sopivia työtapoja ja -menetelmiä

3. Jatkopolut: työelämä ja koulutus

- kolme periaatetta työtä ohjaamaan
- muutamia periaatteisiin sopivia työtapoja ja -menetelmiä